

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 425/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská produkčná, a. s., Brečtanová 1, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Ďurčekom, Advokátska kancelária Bugala – Ďurček, s. r. o., Drotárska cesta 102, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 45 C 57/2012 z 24. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská produkčná, a. s., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská produkčná, a. s.,

(ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi zaručeného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 45 C 57/2012 z 24. októbra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 45 C 57/2012 konal okresný súd najprv o návrhu z 18. júna 2012, ktorým sa navrhovatelia domáhali vydania predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd uložil sťažovateľke povinnosť zdržať sa verejného prenosu audiovizuálnych diel tvoriacich druhú sériu televízneho seriálu „Dr. Ludsky“. Uvedené predbežné opatrenie okresný súd vydal 17. júla 2012 a navrhovateľom súčasne uložil, aby do 30 dní od právoplatnosti predbežného opatrenia podali proti sťažovateľke návrh vo veci samej. Navrhovatelia podali návrh na začatie konania vo veci samej 17. septembra 2012, ktorému okresný súd pridelený identickú spisovú značku, akú mal aj návrh na vydanie predbežného opatrenia, t. j. sp. zn. 45 C 57/2012 a na prerokovanie a rozhodnutie bol tento návrh pridelený identickej sudkyňi okresného súdu, ktorá rozhodovala aj o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Na pojednávaní nariadenom okresným súdom vo veci samej na 4. apríl 2013, sťažovateľka vzniesla námietku nezákonného sudcu prerokovávajúceho danú vec dôvodiac tým, že návrh na začatie konania vo veci samej nebol pridelený pomocou technických prostriedkov náhodným výberom zákonnému sudcovi okresného súdu a nebola mu pridelená nová spisová značka, ale bol iba bez ďalšieho priradený pod spisovú značku konania, predmetom ktorého bolo prerokovanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia tej istej sudkyňi okresného súdu bez náhodného výberu. Z dôvodu uvedenej námietky sťažovateľky okresný súd pojednávanie konané 4. apríla 2013 odročil na neurčito, avšak následne podľa tvrdenia sťažovateľky bez toho, aby bolo o jej námietke akýmkoľvek spôsobom rozhodnuté, okresný súd nariadil vo veci nové pojednávanie na 17. október 2013, žiadosti sťažovateľky o odročenie ktorého nevyhovel, pričom na tomto pojednávaní bola sťažovateľka oboznámená so stanoviskom predsedu okresného súdu, podľa ktorého *„... vzhľadom na uplynutie zákonnej lehoty nie je možné spis preradiť do inej spisovej*

kancelárie...“ , ktoré okresný súd považoval za rozhodnutie o námietke sťažovateľky vo veci nezákonného sudcu, a následne napádaným uznesením sp. zn. 45 C 57/2012 z 24. októbra 2013 okresný súd rozhodol o pripustení zmeny žalobného návrhu.

Podľa sťažovateľky napádané uznesenie sp. zn. 45 C 57/2012 z 24. októbra 2013 je neústavné a arbitrárne, pretože bolo vydané sudcom, ktorého v danej veci nie je možné považovať za zákonného sudcu, pretože „...Návrh vo veci samej nebol pridelený sudcovi náhodným výberom, ale účelovým konaním pracovníkov prvostupňového súdu a zároveň o procesnom návrhu žalovaných, ktorý sa bezprostredne dotýkal práv sťažovateľky rozhodol napadnutým rozhodnutím nezákonný sudca. ...

Sťažovateľka namieta, že nakoľko v prejednávanej veci nešlo o vydanie Predbežného opatrenia v konaní vo veci samej, ale pred začatím konania vo veci samej, je potrebné na oba návrhy žalobcov prihliadať ako na samostatné písomné podania, ktoré majú vyvolať účinky začatia konania. ...

Po prijatí podania sa vždy zároveň založí nový súdny spis a prideli sa mu nová spisová značka (§ 170 ods. 1 Spravovacieho poriadku) s tým, že pridelenie zákonného sudcu sa realizuje náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. ...

Na základe uvedených skutočností má sťažovateľka za to, že nepridelením novej spisovej značky Návrhu vo veci samej, ktorá by bola odlišná od spisovej značky konania o vydanie Predbežného opatrenia a nepridelenie Návrhu vo veci samej prostredníctvom náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov zákonnému sudcovi, došlo zo strany okresného súdu ku konaniu, ktoré vzbudzuje dôvodné pochybnosti o možnom ovplyvňovaní pridelenia vecí v rozpore s právom sťažovateľky nebyť odňatý zákonnému sudcovi.

Sťažovateľka namieta, že okresný súd rovnako pochybil aj pri prejednávaní Návrhu vo veci samej, nakoľko napriek vznesenej námietke zákonného sudcu pokračoval v prejednávaní veci bez toho, aby o predmetnej námietke riadne rozhodol a navyše vydal procesné rozhodnutie (napadnuté rozhodnutie), ktoré je spôsobilé zasiahnuť do práv sťažovateľky.“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti Slovenská. produkčná, a.s., so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 35 843 624, právo podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na prejednanie veci súdom zriadeným zákonom, uznesením Okresného súdu Bratislava III, sp. zn: 45 C/57/2012 - 449 z 24.10.2013, porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava III, sp. zn: 45 C/57/2012 - 449 z 24.10.2013, sa a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť spoločnosti Slovenská produkčná, a.s., so sídlom Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 35 843 624, trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 45 C 57/2012 z 24. októbra 2013, k porušeniu ktorých malo dôjsť tým, že okresný súd, resp. jeho nezákonný sudca vydal napádané uznesenie aj napriek nerozhodnutiu o sťažovateľkou vznesenej námietke nezákonného sudcu, ktorú uplatnila z dôvodu, že návrh na konanie vo veci samej nebol podľa nej konajúcej sudkyňi okresného súdu pridelený pomocou technických elektronických prostriedkov náhodným výberom.

V súvislosti s postupom okresného súdu, ktorý vyústil do vydania napádaného uznesenia, ústavný súd poukazuje v prvom rade na skutočnosť, že ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem [zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“)]. Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („*ak nerozhoduje iný súd*“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označeného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa relevantnej časti § 205 ods. 2 písm. a) OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť aj tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, pričom podľa § 221 ods. 1 písm. g) OSP je jedným z takýchto dôvodov aj to, že rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V danom prípade sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom síce napáda uznesenie procesnej povahy (bola ním pripustená zmena žalobného petitu, pozn.) vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 45 C 57/2012, pretože sa domnieva, že bolo vydané nezákonným sudcom (sudkyňou) okresného súdu z dôvodu, že jej predmetná vec nemala byť pridelená náhodným výberom, avšak v tejto súvislosti je nutné poznamenať, že aj napriek tomu, že proti napádanému procesnému uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok, dôsledky tohto procesného rozhodnutia v danom konaní je možné zvrátiť aj podaním riadneho opravného prostriedku (odvolanie) proti meritórnemu rozhodnutiu v danej veci, t. j. proti rozsudku okresného súdu, ktorý v danej veci podľa zistenia ústavného súdu ešte nerozhodol. Inými slovami, ak sa sťažovateľka domnieva, že v jej veci koná a rozhoduje nezákonný sudca (sudkyňa) okresného súdu, t. j. ak sa domnieva, že okresný súd je nesprávne obsadený, má možnosť domáhať sa v tomto smere zjednania nápravy aj podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania) proti meritórnemu rozhodnutiu v danej veci. V dôsledku využitia tohto opravného prostriedku sa odvolací súd (príslušný krajský súd, pozn.) v rozsahu svojho preskúvacieho oprávnenia odvolacieho súdu bude musieť vysporiadať v podstate s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľka uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný

súd sťažnosť sťažovateľky z uvedených dôvodov už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení procesného rozhodnutia okresného súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti, ktorými sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014